

КОНСТИТУЦІЙНЕ ТА МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 342.951:339.543

А. Б. Калюта
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного та митного права
Університету митної справи та фінансів

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ В УМОВАХ ТРАНСКОРДОННОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

Постановка проблеми. Світова спільнота переживає глобальну діджиталізацію всіх сфер суспільного життя. У царині світової торгівлі одне з ключових місць посідає цифрова трансформація економіки. Саме цифрова трансформація економіки докорінно змінює способи, якими підприємці й споживачі купують і продають товари, пропонуючи більш широкий споживчий вибір, і більш широкий доступ до покупців з боку мікро-, малих і середніх підприємств [1]. Натепер електронна комерція пропонує велетенські можливості для економічного росту й конкурентоспроможності різних країн, надаючи нові рушійні сили, розробляючи нові режими торгівлі, виводячи нові споживчі тренди й створюючи нові робочі місця.

Експоненційний ріст електронної комерції, зокрема нових торгових схем, включаючи ріст транзакцій між комерційною організацією й споживачами і взаємини між споживачами, і підвищення ролі споживачів в індивідуальних транзакціях створює кілька нових задач для держав і підприємців, а саме: спрощення процедур торгівлі, безпеки й захисту, захисту суспільства, точного й ефективного збору податків і мит. Методи збору податків натепер не є досить ефективними для динаміки потоків електронної комерції.

Ключові проблеми, викликані ростом електронної комерції, створюють безпрецедентні умови для розвитку держав та неурядових зацікавлених сторін електронної комерції в сучасних умовах.

Крокування у ногу з вимогами часу потребує адекватного вимірювання потоків транскордонної електронної комерції, вирішення проблем використання сучасних технологій для спрощення законної торгівлі, зокрема для мікро-, малих і середніх підприємств. У таких складних глобальних процесах, що охоплюють світову спільноту, важко переоцінити роль митних адміністрацій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема міжнародно-правового регулювання електронної комерції найбільшого розроблення здобула в західноєвропейській науці. Питанню діяльності митних адміністрацій в умовах елек-

тронної комерції натепер не присвячено досить уваги. Для ефективної правової регламентації насамперед необхідна розробка спільних норм, що стосуються електронної економічної діяльності (електронного документообігу та електронного підпису, визначення порядку здійснення та прийняття електронних повідомлень, встановлення часу і місця прийому і відправки повідомлень, ідентифікації відправника й адресата, забезпечення безпеки обміну електронними повідомленнями, впорядкування питань податкового, митного та валютного законодавства тощо).

Мета статті полягає в аналізі основних міжнародних актів, які мають бути взяті за основу під час розробки національних законів, що стосуються діяльності митних адміністрацій у царині електронної комерції.

Результати. Ріст торгівлі, здійснюваний шляхом електронної комерції, створив величезні можливості для світової економіки, забезпечивши нові рушійні сили, утворивши нові режими торгівлі, створивши нові споживчі тренди й нові робочі місця, організував нові канали збуту. Безпрецедентний ріст електронної комерції здійснив революцію у сфері маркетингу, продажу і придбання товарів, розширив асортимент, а також варіанти відвантаження, оплати й доставки. Однією з основних рис електронної комерції є створення сприятливого середовища для мікро-, малих і середніх підприємств через більш широкий доступ до закордонних ринків, що призвело до інклюзивної й робастної (від англ. *robustness*, від *robust* – «надійний», «сильний», «стійкий») глобалізованої торгівлі. Водночас електронна комерція, зокрема, транзакції між комерційною організацією й споживачами і взаємини між споживачами, ставить низку викликів як для країн, так і для підприємців. Зокрема, ці питання торкнулись митних адміністрацій по усьому світу, оскільки саме митні адміністрації мають вирішувати зростаючі проблеми, пов'язані з ростом обсягів товарів, робіт та послуг, відсутністю глобальних стандартів і принципів, і підвищенням ризиків перетинання кордону.

Можна виділити три основні напрями, в царині яких необхідно розпочинати рух для подальшого вдосконалення системи електронної торгівлі в межах діяльності митних адміністрацій.

По-перше, спрощення процедур торгівлі й безпека. Цей напрям включає у себе декілька складників:

- гарантування швидкості та ефективності процесу митного очищення для зростаючого обсягу транзакцій;

- керування переходом від декількох великих/об'ємних поставок до великої кількості поставок малої вартості й малого обсягу;

- менеджмент ризиків, які виникають через обмежене знання імпортерів і учасників ланцюгу поставок електронної комерції (новий клас продавців і покупців/випадкові відправники й покупці вантажу);

- гарантування якості даних (точність і адекватність отриманих даних);

- визначення законодавчої ролі і відповідальності операторів електронної комерції на допомогу урядам.

По-друге, чесний і ефективний збір мит і податків має забезпечити виявлення «малозначних» злочинів або зловживань для незаконних цілей торгівлі (поділ поставок, занижена оцінка тощо), гарантування відповідності правилам класифікації й походження товарів та інтегрування електронної комерції в традиційну торгівлю.

По-третє, захист суспільства від використання електронної комерції злочинцями. Реалізація цього напрямку можлива за умови створення спеціалізованих відділів (підрозділів), які будуть шукати в мережі інформацію, корисну для запобігання, виявлення, розслідування й переслідування митних злочинів (наркотоворівля, контрафакт і піратські товари, незаконні фінансові потоки, відмивання грошей тощо). Важливим кроком стане поліпшення міжнародного співробітництва й гарантування виконання угод про взаємну правову допомогу, для сприяння розслідуванням і переслідуванням, коли вебсайти перебувають за межами конкретної країни. Максимальне використання наявних технологій, особливо з аналізу даних, інакше кажучи, діджиталізація державного сектору.

З метою розв'язання нагальних питань Всесвітня митна організація (ВМО) створила «Робочу групу з електронної комерції» (Working Group on E-Commerce (WGEC)), до якої ввійшли представники від урядів, приватного сектору, міжнародних організацій, операторів електронної комерції/посередників і наукового співтовариства, щоб обговорити можливості й проблеми електронної комерції, розробити колаборативні рішення для найбільш ефективного вирішення поточних і майбутніх проблем [2].

Починаючи з 2017 року фахівці ВМО докладно проаналізували ключові рушійні сили електронної комерції, дослідили наявні бізнес-моделі

і розглянули поточні та ймовірні майбутні тренди, на основі значних наукових надбань. Так, ключовими характеристиками транскордонних транзакцій електронної комерції, які роблять виклик сучасній системі митного очищення, є, по-перше, своєчасність доставки потоку товарів; по-друге, велика кількість пакувань малого розміру; по-третє, участь невідомих учасників (продавців, покупців тощо); по-четверте, відсутній процес (процедура) повернення товарів, а відповідно, і грошей. За результатами проаналізованих даних були розроблені Стандарти, принципи й рекомендації, що полегшують транскордонну електронну комерцію способом, який відповідає потребам промисловості, споживачів і регулятивних органів.

Основоположним законодавчим підґрунтям для подальшої діяльності митних адміністрацій у сучасних умовах стало прийняття міжнародним митним співтовариством Луксорської Резолюції про транскордонну електронну комерцію. Так, Комісія з політики при ВМО (The WCO Policy Commission (PC)) на своєму засіданні, проведеному 4-6 грудня 2017 р. у єгипетському місті Луксор, урахувавши зростання ролі електронної комерції, одностайно прийняла Луксорську Резолюцію «Про керівні принципи для транскордонної електронної комерції» [3].

Луксорська Резолюція коротко описує керівні принципи для транскордонної електронної комерції, розглядаючи вісім важливих аспектів, а саме:

- попередні електронні дані й менеджмент ризиків;

- спрощення процедур торгівлі й спрощення формальностей;

- безпека й захист;

- збір доходів;

- вимірювання та аналіз;

- партнерство;

- інформування громадськості, пропаганда й підвищення компетентності;

- нормативно-правова база.

Реалізація положень, приписів, норм Луксорської Резолюції допоможе митним адміністраціям і іншим державним установам, підприємцям і решті зацікавлених сторін у ланцюжку транскордонної електронної комерції координувати й краще реагувати на поточні й майбутні проблеми електронної комерції.

Крім того, з урахуванням релевантності цієї теми й необхідності поліпшення стану роботи Всесвітньої митної організації і координації її теперішніх зусиль Комісія з політики при ВМО (The WCO Policy Commission (PC)) також видала «Комюніке до Одинадцятій конференції на рівні міністрів СОР (КМ11)» [4]. Конференція на рівні міністрів є вищим органом Світової організації торгівлі, який приймає її рішення. Ця конференція була проведена в Буенос-Айресі (Аргентина) 10-13 грудня

2017 р., у ній взяли участь міністри торгівлі й інші вищі офіційні особи із 164 країн-членів СОТ.

Генеральний секретар ВМО Куніо Мікурія привітав прийняття Луксорської Резолюції й видання «Комюніке до СОТ КМ11» як надійну основу для створення рамкових стандартів електронної комерції й відповідних робочих планів/планів впровадження із фіксованими строками, щоб сприяти подальшому розвитку транскордонної електронної комерції, при цьому ефективно вирішуючи виникаючі проблеми. Генеральний секретар Мікурія додав: «Я радий прийняттю цих документів, і вимагаю, щоб Митні управління й усі учасники електронної комерції застосовували принципи, викладені в Луксорському рішенні, щоб максимально скористатися величезними можливостями швидко зростаючої електронної комерції, і продовжувати працювати над створенням безпечного й стійко зростаючого середовища електронної комерції» [5].

Визнаючи потребу в адекватному вимірюванні потоків транскордонної електронної комерції, важливість ролі митних адміністрацій у такому вимірюванні, щоб приймати рішення за гарної поінформованості, виконувати оцінку ризиків, аналіз торгової статистики й доходу, вимірювати показники ефективності (включаючи вартість збору мит та податків), і обмінюватися інформацією, враховуючи різні рівні цифрової трансформації й відповідної недостатності, а також проблеми у готовності й доступності засобів інформаційних технологій (ІТ) і ІТ-рішень (цифрова нерівність) серед Членів ВМО і ділових кіл, Луксорська Резолюція схвалила принципи транскордонної електронної комерції для створення рамкових стандартів електронної комерції. Розглянемо більш детально ці принципи.

Принцип попередніх електронних даних й менеджменту ризиків. Цей принцип полягає у створенні законодавчої й політичної бази для електронного обміну даними між усіма сторонами, які беруть участь у міжнародному ланцюзі поставок, з урахуванням застосованого законодавства, зокрема, менеджмент даних, включаючи безпеку даних, конфіденційність, захист даних, закон про конкуренцію. Впровадження рішень, які полегшують подачу своєчасних і точних попередніх електронних даних, використовуючи серед іншого релевантні інструменти Всесвітньої митної організації, з належною увагою до таких аспектів: своєчасність даних (перед в'їздом – митне очищення)/ (перед відвантаженням – оцінка ризику для безпеки); стандарти обміну електронними повідомленнями; якість даних (включаючи опис виробу). Також необхідно враховувати можливі джерела даних, включаючи нові бізнес-моделі електронної комерції, що обробляють дані з різних джерел – транзакції, платежі, логістика. Сторони, які можуть надавати дані, включають серед іншого: електронні провайдери/електронні платформи,

відправники вантажу, експортери, імпортери, посередники (наприклад, експрес-служби, пошта, митні брокери, платіжні системи), дані, надані добровільно, щоб сприяти спрощенню торгівлі.

Необхідним елементом реалізації принципу попередніх електронних даних і менеджменту ризиків є створення механізмів для обміну попередньою електронною інформацією між поштою й митною адміністрацією з метою встановлення орієнтирів спрощення торгівлі, використання робіт, розпочатих у рамках Контактного комітету ВМО/Всесвітній поштовий союз (ВПС) – включаючи «Спільні стандарти ВМО-ВПС на митні й поштові повідомлення»; гарантування узгодження даних від початку (попереднє повідомлення даних) до кінця (бухгалтерська звітність) і повторне використання даних по всьому ланцюгу поставок.

Другий складник принципу, менеджмент ризиків, використовує величезний обсяг даних, згенерованих у середовищі електронної комерції, для розробки й впровадження автоматизованих процесів менеджменту ризиків на основі інструментів ВМО. Використання попередньої інформації про вантаж і методологію скринінгу у всіх видах транспорту в максимально можливому ступені, щоб поліпшити митний контроль. Застосування технології спостережень без втручання (non-intrusive inspection (НИ)) і втручання на основі ризиків, використовуючи сучасні методи аналізу даних, щоб полегшити законну електронну комерцію, і одночасно виявити й зупинити незаконну торгівлю. Наприклад, порівняння задекларованої інформації з відсканованими зображеннями товарів. Менеджмент ризиків на основі знань про підприємства й паттерн має стати основою вищевказаного процесу. Виявлення всіх релевантно зацікавлених сторін, включаючи «невідомих гравців» (наприклад, приватні особи, випадкові відправники), щоб вирішувати відповідні питання шляхом створення моделі валідації даних – робастна система контролю аутентичності або надійних джерел даних, визнаних у всьому світі.

Межі цього принципу мають сприяти співробітництву й узгодженості між митними адміністраціями й іншими державними установами на різних рівнях (національному/регіональному), включаючи обмін інформацією, підвищення компетентності й обмін належними практиками, щоб прийняти/поліпшити системи менеджменту ризиками цих установ. Це дасть змогу вивчити можливості для спільного використання інформації державою й приватним сектором у рамках застосованого законодавства. Співробітництво з питань обміну даними має сприяти блокуванню доступу постачальників тих вебсайтів/платформ, які займаються торгівлею незаконними товарами.

Принцип попередніх електронних даних й менеджменту ризиків є міжсекторальним, він

ураховує й підтримує такі інші принципи: спрощення процедур торгівлі, захист і безпека, збір мит та податків, вимірювання і аналіз.

Принцип спрощення процедур торгівлі й спрощення формальностей. Цей принцип має спростити порядок і процедури щодо зростаючих обсягів малих поставок (посилок). Досягнення реалізації цього принципу можливе за рахунок консолідованих коротких описів ввезених/вивезених товарів (на основі бухгалтерської звітності), подавані підприємствами/приватними особами й посередниками, з періодичною оплатою всіх релевантних мит і податків, з дотриманням регулюючих вимог і наданням фінансового забезпечення/гарантії, як потрібно. У разі необхідності спрощені вимоги можуть застосовуватися до визначення походження товарів, вартості й класифікації.

Суттєвим складником принципу спрощення процедур торгівлі й спрощення формальностей є налагодження стимулювання електронного доступу митних адміністрацій до релевантних даних/документів операторів, які зберігаються в системах електронної комерції або на централізованих національних електронних платформах, приєднаних до платформ операторів електронної комерції.

Важливим кроком на шляху реалізації принципу спрощення процедур торгівлі і формальностей стане прийняття або вдосконалення митних процедур, які передбачають прискорене вивільнення вантажів, зберігаючи відповідний митний контроль, на підставі «Принципу негайного випуску», включаючи використання скорочених вимог, беручи до уваги категоризацію поставок. Здійснювати обробку даних й інші формальності до прибуття товарів з метою прискорення випуску всіх поставок з низьким ризиком після прибуття.

Митні адміністрації мають координувати видачу дозволів по всіх установах, які контролюють перетинання кордону, за допомогою Єдиного вікна та ввести спрощені процедури повернення товарів/повернення грошей, такі як:

- контроль зворотних поставок шляхом узгодження вхідних і вихідних поставок і видачі «звільнення від експортного мита» на реімпорт;
- подача допоміжної документації після зворотної поставки (доказів, таких як експортна декларація й/або доказ скасування замовлення);
- електронна система повернення мит/повернення грошей на основі вимог несуперечності даних і ефективного узгодження між імпортною й зворотною поставкою (якщо/коли податки й мита вже були сплачені), включаючи дозвіл уповноваженими посередниками подавати заявку на повернення мита/повернення грошей від імені покупців.

Важливо використовувати партнерство із провайдерами/платформами електронної комерції, наприклад, включивши їх у програми «Уповноваженого економічного оператора» (Authorized

Economic Operator (AEO)) і в «Угоді про взаємне визнання» (Mutual Recognition Arrangements/Agreements (MRAs)) або інші заходи спрощення процедур торгівлі товарами.

Принцип безпеки й захисту. Основними компетенціями цього принципу є розробка та застосування профілів ризиків, які визначають надходження (вантажі) з високим ризиком, що створюють ризики для безпеки та захисту в каналах електронної комерції, зауваживши, що фактори ризику безпеки та захисту не сприймаються однаково всіма урядами. Визначення показників загрози безпеці (наприклад, небезпечних вантажів, товарів стратегічного контролю за торгівлею) дасть змогу митним адміністраціям поширити інформацію, якщо це доречно, між іншими адміністраціями, що дасть змогу покращити процеси та показники аналізу ризиків.

Важливим кроком на шляху реалізації цього принципу є поліпшення співробітництва митних адміністрацій з операторами електронної комерції.

Розробка й експлуатація засобів інформаційних технологій (ІТ), які виявляють незаконні канали збуту (наприклад, у темній мережі – *dark web*), сприятиме розумінню їх впливу на законні канали електронної комерції й прийняття відповідних контрзаходів.

Використання регіональних структур ВМО і торговельних організацій допоможе відфільтрувати і зібрати найкращі практики, що гарантуватиме ефективну організацію і застосування цих практик (щоб зробити їх корисними й доступними).

Принцип збору мит і податків. Для досягнення точного та ефективного збору доходів необхідно взяти релевантні й надійні дані якнайшвидше до імпортування, це полегшить ідентифікацію природи походження товарів та їхньої вартості, що дасть змогу точно й ефективно збирати мита і податки.

Новелою цього принципу є застосування альтернативних моделей збору мит і податків за допомогою ІТ-рішень, і тестування їх шляхом пілотних проектів або іншим способом. Моделі мають бути ефективними, масштабованими й гнучкими, і сприяти рівним умовам конкурентної боротьби для всіх учасників ринку.

Важливим є чітке визначення ролі та обов'язків електронних постачальників/платформ та посередників у ланцюгу поставок щодо збирання доходів і їх відповідне уповноваження.

Принцип вимірювання й аналізу. Передбачає необхідність створити набір загальної термінології й надійних механізмів, щоб точно вимірювати й аналізувати транскордонну електронну комерцію у тісному співробітництві з міжнародними організаціями, такими як СОТ, Відділ статистики ООН, Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), Конференція ООН з торгівлі і розвитку, Всесвітній поштовий союз (ВПС), Міжнародна організація цивільної авіації (ІСАО), Всесвітній економічний

форум, Група установ Всесвітнього банку, а також з національними органами статистики й зацікавленими сторонами електронної комерції.

Використовувати аналітичні дані і наявні можливості міжнародних організацій, електронних провайдерів/електронних платформ і інших зацікавлених сторін, щоб згенерувати тренди й аналіз для прийняття рішень на основі доказів з метою підтримання впровадження Керівних принципів і ефективного стійкого розвитку транскордонної електронної комерції.

Створити механізми, у тому числі відповідну законодавчу базу, для збору даних на «рівні позицій закау», щоб полегшити розробку торгової статистики про електронну комерцію, при цьому реалізуючи спрощені процеси митного очищення (наприклад, консолідована спрощена коротка митна декларація).

Принцип партнерства. Розробити й поліпшити координування й партнерство між релевантними зацікавленими сторонами (включаючи митні адміністрації, інші державні установи, електронних провайдерів/електронні платформи, провайдерів логістичних послуг, міжнародні організації, наукове співтовариство, торгові організації, неурядові організації, соціальні мережі, фінансових посередників, пошту, експрес-служби, індивідуальних покупців (споживачів) і продавців). Тут можуть використовуватися й більш формальні угоди, такі як «Протоколи про взаєморозуміння» і «Програми надійних торгових партнерів».

Принцип інформування громадськості, пропаганда й підвищення компетентності. Відкрито й прозоро опубліковувати всю відповідну регулятивну інформацію, інформацію про політики і процедури, включаючи найкращі практики транскордонної електронної комерції.

Проводити інформування громадськості й пропаганду з таких питань, як відповідність вимогам митних адміністрацій, потенційні загрози безпеці (включаючи безпеку виробів) і захист у ланцюзі поставок електронної комерції. Адміністрації й зацікавлені сторони мусять прагнути підвищити поінформованість про небезпечні товари, згідно з національними правилами безпеки, шляхом надання інформації в єдиній точці доступу на своїх вебсайтах, щоб повідомити всі зацікавлені сторони про вимоги безпеки.

Всіма можливими способами (вебсайт, засоби масової інформації, соціальні мережі) поширювати відповідну інформацію зацікавленим сторонам. Митні адміністрації мають також заохочувати інших партнерів (таких як електронні провайдери/електронні платформи, пошта, сервіси експрес-доставки), щоб вони поширювали цю інформацію далі через свою платформу.

Розробка комунікаційної стратегії залучення інших установ/організацій і релевантних зацікавлених сторін гарантуватиме регулярний послі-

довний обмін повідомленнями про можливості й проблеми електронної комерції.

Принцип нормативно-правової бази. Створити гармонізовану нормативно-правову базу шляхом використання наявних інструментів («Переглянута Кіотська конвенція ВМО» (RKC), «Угода СОТ про спрощення процедур торгівлі» (ТFA), «Рамкові стандарти безпеки ВМО» (SAFE WCO), Додатки 9 і 17 до «Чиказької конвенції Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO)», «Конвенція Всесвітнього поштового союзу (ВПС)» (Стаття 8), «Стандарти захисту» (S58 і S59)) для усунення проблем захисту даних і спрощення процедур торгівлі.

Переглянути і внести зміни/поправки у процедури шляхом використання найкращих практик, щоб гарантувати рівні умови конкурентної боротьби для всіх учасників ринку у максимально можливому ступені.

Висновки і перспективи. Всесвітня митна організація схвалила принципи транскордонної електронної комерції для створення рамкових стандартів електронної комерції. Це дасть змогу митним адміністраціям працювати в партнерстві з відповідними зацікавленими сторонами, щоб застосовувати ці принципи гармонізовано шляхом розробки стратегії впровадження й плану дій. ВМО закликає співпрацювати з партнерськими міжурядовими організаціями, використовуючи всі відповідні двосторонні й багатосторонні платформи. Зі свого боку ВМО надає технічну допомогу/підвищення компетентності на основі наявних інструментів, розроблених/модернізованих адміністраціями країн-членів ВМО, і на основі досвіду найкращих практик митних адміністрацій

Для спільної діяльності державам і неурядовим зацікавленим сторонам необхідно користуватися можливостями, наданими електронною комерцією, і відшукувати рішення щодо проблем використання сучасних технологій для спрощення законної торгівлі, зокрема для мікро-, малих і середніх підприємств.

Прагнучи сприяти спрощенню митних й інших процедур під час перетину кордону, щоб поліпшити захист і безпеку (включаючи безпеку виробів і дотримання прав інтелектуальної власності) і створити чесні й ефективні механізми збору мит і податків країнам, що приєднуються до Луксорської Резолюції, необхідно розробити загальні стандарти, принципи й інструменти для митного очищення й гармонізації даних, у максимально можливому ступені, для вирішення проблем з деякими високоризиковими поставками, при цьому спрощуючи законні потоки електронної комерції.

Митним адміністраціям необхідно у тісному співробітництві з іншими міжнародними організаціями розробити гармонізований підхід до електронної комерції, який забезпечить гнучкість для майбутніх подій і бізнес-моделей.

Є думка, що електронна комерція всього лише одна з форм торгівлі і не потребує окремого врегулювання на законодавчому рівні. Але Україна, як сучасна молода держава, має йти у ногу зі світовими змінами, які принесла електронна комерція у торгове середовище, і приймати інноваційні рішення у відповідь на них. Особливо важливо добитися ефективності митного очищення й доставки для посилок з малою вартістю й невеликого розміру. З метою керування транзакціями електронної комерції митні адміністрації мають залучити всі релевантні зацікавлені сторони, щоб колективно розробити підхід з огляду як на спрощення процедур торгівлі, так і примусових заходів.

Література

1. Академія професійного бухгалтера, Відео бухгалтерська тематика, Довідкові матеріали бухгалтерська тематика. URL: <https://zkg.ua/novi-kryteriji-pidpryjemstv-mikro-mali/>.
2. The International Customs Community adopts the Luxor Resolution on Cross-Border E-Commerce and issues a Communiqué to the WTO MC11. URL: <http://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2017/december/the-international-customs-community-adopts-the-luxor-resolution-on-cross-border-ecommerce.aspx>.
3. Resolution of the policy commission of the world customs organization on the guiding principles for cross-border e-commerce (Luxor, December 2017). URL: http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/about-us/legal-instruments/resolutions/policy-commission-resolution-on-cross-border-ecommerce_en.pdf?db=web.
4. Eleventh WTO Ministerial Conference, Buenos Aires, 10–13 December 2017 Communication from the International Customs Community on Cross-Border E-Commerce (Luxor, December 2017) URL: http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/activities-and-programmes/ecommerce/communication-from-the-international-customs-community-to-mc-11_en.pdf?db=web.
5. The International Customs Community adopts the Luxor Resolution on Cross-Border E-Commerce and issues a Communiqué to the WTO MC11 URL: <http://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2017/december/the-international-customs-community-adopts-the-luxor-resolution-on-cross-border-ecommerce.aspx>.

Анотація

Калюта А. Б. Основні принципи діяльності митних адміністрацій в умовах транскордонної електронної комерції. – Стаття.

Стаття присвячена вивченню керівних принципів діяльності митних адміністрацій в умовах транскордонної електронної комерції: підвищенню компетентності митних адміністрацій, включаючи ліквідацію цифрової нерівності, шляхом технічної допомоги, навчання й освіти, інтегруванню досвіду різних зацікавлених сторін у царині електронної комерції. Проаналізовано норми міжнародних договорів і конвенцій щодо електронної комерції. У статті висвітлюється проблема появи нових торгових схем, що тягнуть за собою вирішення таких питань, як ріст транзакцій між комерційною організацією й споживачами, взаємини між споживачами, підвищення ролі споживачів в індивідуальних транзакціях тощо. У статті наголошується

на важливості ролі митних адміністрацій у здійсненні транскордонної електронної комерції та принципах їх діяльності в нових умовах. У статті розглядається цифрове перетворення економіки як одного з ключових факторів у світі торгівлі. Методи збору доходів, які нині використовуються, не досить ефективні для динаміки та тенденцій потоків електронної торгівлі. Транскордонна електронна торгівля характеризується, крім іншого, такими особливостями, як: онлайн-ініціація, транскордонна транзакція/постачання, матеріальні товари призначені для споживання (комерційні та некомерційні). Тому є потреба у належному вимірі потоків транскордонної електронної торгівлі. Важливість ролі митних адміністрацій у цьому разі є надзвичайно важливою, оскільки потрібно приймати необхідні рішення з повною обізнаністю, проводити оцінки ризиків, аналізувати статистику торгівлі та доходів, вимірювати показники ефективності та обмінюватись інформацією.

Ключові слова: електронна комерція, транскордонна електронна комерція, митні адміністрації, мікро-, малі, середні підприємства, Луксорська Резолюція, діджиталізація державного сектору, рамкові стандарти.

Summary

Kalyuta A. B. Basic principles of the activity of customs administrations in the conditions of cross-border e-commerce. – Article.

The article is devoted to the study of the guiding principles of activities of customs administrations in the context of cross-border e-commerce; increasing the competence of customs administrations, including the elimination of digital inequality, through technical assistance, study and education, and the integration of the experience of different interested parties in the field of e-commerce. The article highlights the issue of new commercial schemes that entail issues such as growth of transactions between consumers and commercial organization, the relationship between consumers and increasing the role of consumers in individual transactions etc.

The article examines the digital transformation of the economy as one of the key drivers in the world of trade. Methods of collecting revenues which are currently used are not sufficiently effective for the dynamics and trends of e-commerce flows. Cross-border e-commerce is characterized among other things by such features as: online initiation, cross-border transaction/supply, material goods which are intended for consumers (commercial and non-commercial). Therefore there is a need for an adequate measurement of the flows of cross-border e-commerce. The importance of the role of customs administrations in this case is extremely important because it is necessary to make decisions with full awareness, carry out risk assessments, analyze trade statistics and income, measure performance indicators and exchange information.

Seeking to facilitate customs procedures and other operations when crossing the border and to improve safety and security (including security products and intellectual property rights), as well as to create honest and efficient mechanisms for collecting custom duties and taxes for the countries which will join the Luxor Resolution, it is necessary to develop, as much as is possible, common standards, principles and tools for customs clearing and harmonization of data, in order to solve problems with some high-risk supplies, while simplifying the legitimate flow of e-commerce.

Key words: E-Commerce, Cross-Border Electronic Commerce, Customs Administrations, Micro, Small, Medium Enterprises, Luxor Resolution, Digitalization of the Public Sector, Framework Standards.